

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 326/2014

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')**

Συνεδρίαση της 20^{ης} Οκτωβρίου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Θεόδωρος Ψυχογιός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Δημήτριος Χανής, Χριστίνα Διβάνη.

Εισηγητής: Νικόλαος Μουκαζής, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3337.5.5/02/08-10-2014 έγγραφο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου/Δ/νση Θαλασσίων Συγκοινωνιών/Τμήμα 3^ο.

Περίληψη Ερωτήματος: *Εάν το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 106 επ. του Νέου Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007 όπως ισχύει), συνιστά «παρεμφερή διαδικασία» σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου τρίτου του ν. 2932/2001, όπως ισχύει.*

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ως ακολούθως:

I. Ιστορικό

Στα πλαίσια αυτεπάγγελτου ελέγχου των υποβληθέντων δικαιολογητικών από τη Ναυτιλιακή Εταιρεία Λέσβου Α.Ε., η οποία επιθυμεί να δρομολογήσει το πλοίο της (τακτική δρομολόγηση), διαπιστώθηκε από το υπ' αριθμ. 2043/30-09-2014 Πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου Μυτιλήνης ότι με βάση την υπ' αριθμ. 124/2013 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Βορείου Αιγαίου, όπως διορθώθηκε με την υπ' αριθμ. 34/2014 απόφαση του ιδίου δικαστηρίου, διατάχθηκε το άνοιγμα της

διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 106 επ. του ν. 3588/2007, για την παραπάνω εταιρεία.

Ειδικότερα με την υπ' αριθμ. 124/2013 απόφαση του Εφετείου Βορείου Αιγαίου έγινε δεκτή τυπικά και κατ' ουσίαν η από 17-06-2013 (με αρ. καταθ. 36/18-06-2013) έφεση της Ν.Ε.Λ. Α.Ε. και της θυγατρικής της εταιρείας «ΣΙ ΛΙΝΚ ΦΕΡΡΙΣ Ν.Ε.» κατά του Ελληνικού Δημοσίου κ.λ.π. πιστωτών της (σύνολο 22) και της υπ' αριθμ. 8/2013 οριστικής απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης, κατά το μέρος που αφορά στην πρώτη αιτούσα-εκκαλούσα (Ν.Ε.Λ. Α.Ε.), εξαφανίστηκε η εκκαλουμένη απόφαση και εν συνεχεία, αφού έγινε δεκτή επί της ουσίας η από 18-09-2012 (με αρ. κατ. 18/ΕΠ/18-09-2012) αίτηση της Ν.Ε.Λ. Α.Ε., διατάχθηκε το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης για την ως άνω αιτούσα ανώνυμη εταιρεία και επικυρώθηκε η από 13-09-2012 συμφωνία εξυγίανσης, με το αναγραφόμενο στο σκεπτικό της απόφασης περιεχόμενο.

II. Νομοθετικό πλαίσιο

α. Ο ν. 2932/2001 «*«Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές .....»* (Α' 145) ορίζει, μεταξύ άλλων, στο άρθρο τρίτο, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 37 παρ. 1 του ν. 4150/2013 (Α' 102), ότι *«1. Η δρομολόγηση επιβατηγού και οχηματαγωγού, επιβατηγού ή φορτηγού πλοίου γίνεται για περίοδο ενός έτους, που αρχίζει την 1^η Νοεμβρίου (τακτική δρομολόγηση). 2. Για τη δρομολόγηση πρέπει : α) Το πλοίο να συγκεντρώνει όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις για την εκτέλεση ενδομεταφορών στο κράτος-μέλος όπου είναι νηολογημένο, β)....., γ)....., δ) Η ναυτιλιακή δραστηριότητα να ασκείται από τον πλοιοκτήτη ο οποίος: αα)....., ββ) δεν είναι σε κατάσταση πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης ή άλλης παρεμφερούς διαδικασίας, σύμφωνα με το δίκαιο κράτους-μέλους της Ε.Ε., του Ε.Ο.Χ. ή της Ε.Ζ.Ε.Σ., εκτός από την Ελβετία, γγ)....., 3. .... 4. .... 5. .... 6. ....»*.

β. Από της άλλης πλευράς, με τις διατάξεις των άρθρων 99-106 επ. του ν. 3588/2007 (Νέος Πτωχευτικός Κώδικας), όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις και προσθήκες που έγιναν δυνάμει των διατάξεων των νόμων 4013/2011 (Α' 204) και 4072/2012 (Α' 86), έχει εισαχθεί στην ελληνική έννομη τάξη, σε γενικές γραμμές και με πολλές αποκλίσεις, ο γαλλικός θεσμός της διαδικασίας συνδιαλλαγής, που συνιστά μια νέα μορφή προπτωχευτικής διαδικασίας και μέθοδο ελεύθερης εξυγίανσης, δηλαδή θεσμό πρόληψης της πτώχευσης. Η εν λόγω διαδικασία συνδιαλλαγής δεν είναι παρά μία συλλογική συναινετική διαδικασία, που λειτουργεί στο πλαίσιο της συμβατικής αυτονομίας, δηλαδή πρόκειται για σύμβαση οφειλέτη και πιστωτών ως μέσο διαχείρισης της οικονομικής κρίσης του πρώτου και εξόδου από αυτή με την

συνδρομή των πιστωτών του (Εφ. Αθ. 3006/2011, ΔΕΕ 2012/36). Ειδικότερα, ο ως άνω νόμος ορίζει τα ακόλουθα :

Στο άρθρο 99 «1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1, το οποίο έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα και βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων του κατά τρόπο γενικό, δύναται να υπαχθεί στη Διαδικασία εξυγίανσης που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο με Απόφαση του αρμόδιου Δικαστηρίου. Νεότερη διαδικασία εξυγίανσης για τον ίδιο οφειλέτη δεν είναι επιτρεπτή, αν δεν έχει παρέλθει πενταετία από την επικύρωση προηγούμενης συμφωνίας εξυγίανσης, εκτός αν πρόκειται για συμφωνία που επικυρώνεται κατά το άρθρο 106 β.

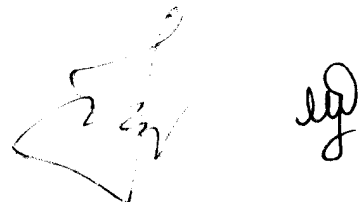
2. Η Διαδικασία εξυγίανσης αποτελεί συλλογική προπτωχευτική Διαδικασία, που αποσκοπεί στη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης με τη συμφωνία που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο, χωρίς να παραβιάζεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών. Η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών παραβιάζεται, αν προβλέπει ότι οι μη συμβαλλόμενοι στη συμφωνία πιστωτές θα βρεθούν σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν με βάση αναγκαστική εκτέλεση ή, σε περίπτωση που ο οφειλέτης έχει περιέλθει σε παύση πληρωμών, με βάση το όγδοο κεφάλαιο του παρόντος Κώδικα. Για την εκτίμηση της οικονομικής θέσης των πιστωτών λαμβάνονται υπόψη τα ποσά και τυχόν άλλα ανταλλάγματα που θα λάβουν και οι όροι αποπληρωμής των ποσών αυτών.

3. Οι σκοποί της παραγράφου 2 επιδιώκονται με τη σύναψη και επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.

4. ...., 5. ...., 6. ...., 7. ...., 8. ...., 9. ...., 10. Αρμόδιο δικαστήριο για τις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου είναι το κατά το άρθρο 4 αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο που, με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, δικάζει με τη Διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Οι αποφάσεις του δεν υπόκεινται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.».

Στο άρθρο 100 «1. Οφειλέτης, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι Προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 99, δύναται να ζητήσει από το πτωχευτικό δικαστήριο το άνοιγμα Διαδικασίας εξυγίανσης. Στην περίπτωση νομικών προσώπων εφαρμόζεται το άρθρο 96 παράγραφος 2.

2. Στην αίτηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο πρέπει να περιγράφονται η επιχείρηση του οφειλέτη, η οικονομική του κατάσταση με παράθεση των πιο πρόσφατων οικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν οφειλών του

Handwritten signature and a circular stamp, likely an official seal or signature of a court official.

προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, τα αίτια της οικονομικής του αδυναμίας, τα προτεινόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής αδυναμίας και οι τυχόν διαπραγματεύσεις που έχουν ήδη λάβει χώρα με τους πιστωτές. Ιδιαίτερα γίνεται περιγραφή του μεγέθους της επιχείρησης, του προσωπικού που απασχολεί, καθώς και της κατάστασης και των προοπτικών της αγοράς, στην οποία ο οφειλέτης δραστηριοποιείται.....».

Στο άρθρο 106 «1. ...., 2. ...., 3. ...., 4. ...., 5. Σε περίπτωση αποδοχής του σχεδίου συμφωνίας εξυγίανσης η συνέλευση εξουσιοδοτεί ένα ή περισσότερα πρόσωπα να υπογράψουν τη συμφωνία εξυγίανσης, άλλως τη συμφωνία υπογράφουν όλοι οι παρευρισκόμενοι ή αντιπροσωπευόμενοι πιστωτές που υπερψήφισαν τη συμφωνία. Η συνέλευση δύναται με την Απόφασή της να εξουσιοδοτεί τα πρόσωπα αυτά να επιφέρουν τροποποιήσεις στη συμφωνία εξυγίανσης για τη συμμόρφωση με όρους που τυχόν θα θέσει το πτωχευτικό δικαστήριο για την επικύρωση της σύμφωνα με το άρθρο 106 ζ παράγραφος 4».

Στο άρθρο 106 α' «1. Η συμφωνία εξυγίανσης υπογράφεται από τον οφειλέτη και, αν έχει λάβει χώρα συνέλευση των πιστωτών, από τα πρόσωπα που παρίστανται ή έχουν εξουσιοδοτηθεί προς τούτο σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 5, ενώ, αν δεν έχει λάβει χώρα συνέλευση των πιστωτών, από πιστωτές που εκπροσωπούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων στο οποίο περιλαμβάνεται το σαράντα τοις εκατό (40%) των τυχόν εμπραγμάτως ή με ειδικό προνόμιο ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλισμένων απαιτήσεων.....».

Στο άρθρο 106 β' «1. Είναι δυνατόν να συναφθεί και να υποβληθεί στο δικαστήριο για επικύρωση σύμφωνα με το άρθρο 106στ συμφωνία εξυγίανσης και πριν από την έναρξη της Διαδικασίας εξυγίανσης, αν έχει υπογραφεί από πιστωτές σύμφωνα με το άρθρο 106 α.....».

Στο άρθρο 106 στ' «1. Η αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης από το πτωχευτικό δικαστήριο κατατίθεται από τον οφειλέτη, οποιονδήποτε πιστωτή ή τον μεσολαβητή.....».

Στο άρθρο 106 ζ' «1. Το πτωχευτικό δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης εφόσον έχει υπογραφεί από τον οφειλέτη και είτε έχει ληφθεί νόμιμα Απόφαση από τη συνέλευση των πιστωτών για την υπογραφή της από τα πρόσωπα που έχουν εξουσιοδοτηθεί προς τούτο σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 5 είτε υπογράφεται από την απαιτούμενη κατά το άρθρο 106^α πλειοψηφία του συνόλου των πιστωτών.....» και

Στο άρθρο 106 η' «1. Από την επικύρωσή της, η συμφωνία εξυγίανσης δεσμεύει το σύνολο των πιστωτών, οι απαιτήσεις των οποίων ρυθμίζονται από

αυτήν, ακόμη και αν δεν είναι συμβαλλόμενοι ή δεν ψήφισαν υπέρ της συμφωνίας εξυγίανσης. Δεν δεσμεύονται πιστωτές οι απαιτήσεις των οποίων γεννήθηκαν μετά το άνοιγμα της Διαδικασίας εξυγίανσης.

2. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου ή προβλέψεων της συμφωνίας, η Επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης δεν έχει επίπτωση στις ασφάλειες τρίτων, προσωπικές ή εμπράγματα, περιλαμβανομένων των προσημειώσεων, που έχουν παρασχεθεί από τρίτους για την εξασφάλιση της απαίτησης. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση οφειλής εις ολόκληρον.

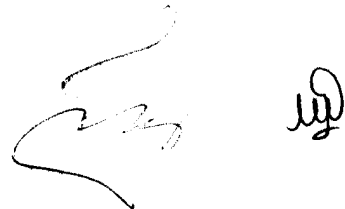
3. Με την επικύρωση της συμφωνίας :

α) Αίρεται αυτοδικαίως η απαγόρευση ή το κώλυμα έκδοσης επιταγών που είχε επιβληθεί στον οφειλέτη πριν από την έναρξη της διαδικασίας εξυγίανσης.

β) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη των πλημμελημάτων της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής και εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), καθώς και της καθυστέρησης καταβολής οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, εφόσον οι παραπάνω πράξεις έχουν τελεσθεί πριν από την υποβολή της αίτησης κατά το άρθρο 100.....».

III. Ερμηνεία των διατάξεων

α. Ο ν. 2932/2001 (Α' 145), που εκδόθηκε προς εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΟΚ) 3577/1992, στο άρθρο τρίτο ορίζει ότι, για την παροχή υπηρεσιών θαλασσιών ενδομεταφορών μεταξύ λιμένων της ηπειρωτικής χώρας και λιμένων νησιών ή μεταξύ λιμένων νησιών, τα πλοία των ενδιαφερομένων δρομολογούνται σε γραμμή ή γραμμές εντεταγμένες στο ενδεικτικό γενικό δίκτυο ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών και για περίοδο ενός έτους, που αρχίζει την 1^η Νοεμβρίου (τακτική δρομολόγηση). Για τη δρομολόγηση αυτή τίθενται προϋποθέσεις που αφορούν τόσο το πλοίο όσο και τον πλοιοκτήτη. Μεταξύ των προϋποθέσεων, που τίθενται αναφορικά με το πρόσωπο του πλοιοκτήτη, είναι και αυτή της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου τρίτου του ν. 2932/2001, σύμφωνα με την οποία είναι απαραίτητο η ναυτιλιακή δραστηριότητα να ασκείται από πλοιοκτήτη ο οποίος δεν είναι σε κατάσταση πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης ή άλλης παρεμφερούς διαδικασίας, σύμφωνα με το δίκαιο κράτους μέλους της Ε.Ε., του Ε.Ο.Χ. ή της Ε.Ζ.Ε.Σ. Ως προς την έννοια όμως της «παρεμφερούς διαδικασίας» δεν τίθενται από τη διάταξη αυτή συγκεκριμένες διαδικαστικές προϋποθέσεις που να την οριοθετούν και δεν αναφέρονται συγκεκριμένες διαδικασίες και καταστάσεις υπαγόμενες στην εν λόγω έννοια και εκ του λόγου τούτου η ερωτώσα υπηρεσία προβληματίζεται αν το άνοιγμα της προβλεπόμενης από το νέο Πτωχευτικό Κώδικα (ν. 3588/2007, όπως

ισχύει) διαδικασίας εξυγίανσης εταιρείας, συνιστά «παρεμφερή διαδικασία» κατά την έννοια της προπαρατεθείσας διάταξης, η οποία αποκλείει την εκτέλεση δρομολογίων σε δρομολογιακή γραμμή με τακτική δρομολόγηση πλοίου της.

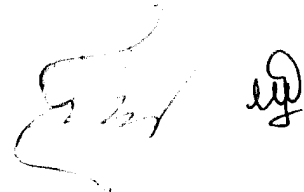
β. Εξ άλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 99 του ΠτΚ (ν. 3588/2007), όπως ισχύει, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα, κατά τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ΠτΚ, του οποίου το κέντρο των συμφερόντων του βρίσκεται στην Ελλάδα, εφόσον βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων του κατά τρόπο γενικό, δύναται να υπαχθεί στην προβλεπόμενη στο έκτο κεφάλαιο του ΠτΚ διαδικασία εξυγίανσης. Η διαδικασία αυτή αποτελεί συλλογική προπτωχευτική διαδικασία, η οποία αποσκοπεί στη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης με την προβλεπόμενη στο ίδιο κεφάλαιο συμφωνία, χωρίς να παραβλάπτεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών. Οι σκοποί αυτοί επιδιώκονται με τη σύναψη και επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης, η οποία δύναται είτε να καταρτισθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης, είτε και πριν από την έναρξη αυτής. Στην τελευταία περίπτωση, η συμφωνία υποβάλλεται προς επικύρωση με την σχετική για το άνοιγμα της διαδικασίας αίτηση ενώπιον του αρμοδίου, κατά το άρθρο 4 ΠτΚ, πτωχευτικού δικαστηρίου, οι αποφάσεις του οποίου δεν υπόκεινται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά. Περαιτέρω, σύμφωνα με όσα ορίζει η διάταξη του άρθρου 100 του ΠτΚ, όπως ισχύει, ο οφειλέτης, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τίθενται από τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 99 του ΠτΚ, δύναται να ζητήσει από το πτωχευτικό δικαστήριο το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης, ενώ ως προς τα νομικά πρόσωπα είναι εφαρμοστέα η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 96 του ΠτΚ. Στην αίτηση δε αυτή προς το πτωχευτικό δικαστήριο πρέπει να περιγράφονται η επιχείρηση του οφειλέτη, η οικονομική του κατάσταση με παράθεση των πιο πρόσφατων οικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν οφειλών του προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, τα αίτια της οικονομικής του αδυναμίας, τα προτεινόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής αδυναμίας και οι τυχόν διαπραγματεύσεις που ήδη έχουν γίνει με τους πιστωτές. Επίσης, περιγράφεται το μέγεθος της επιχείρησης, το προσωπικό που απασχολεί, καθώς και η κατάσταση και οι προοπτικές της αγοράς, στην οποία ο οφειλέτης δραστηριοποιείται (βλ. Πολ. Πρωτ. Αθ. 435/2013 ΔΦΟΡΝ 2013/953). Η αίτηση προς το δικαστήριο συνοδεύεται, επί ποινή απαραδέκτου, από έκθεση εμπειρογνώμονα της επιλογής του οφειλέτη, στην οποία επισυνάπτεται κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων και των πιστωτών του οφειλέτη, με ειδική

μνεία των ενέγγυων πιστωτών και αναλύονται οι πιθανότητες εξυγίανσης της επιχείρησης.

Κατά τη διάταξη δε του άρθρου 106 α του ΠτΚ, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, η συμφωνία εξυγίανσης υπογράφεται από τον οφειλέτη και, αν δεν έχει λάβει χώρα συνέλευση των πιστωτών, από πιστωτές που εκπροσωπούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων, στο οποίο περιλαμβάνεται το σαράντα τοις εκατό (40%) των τυχόν εμπραγμάτως ή με ειδικό προνόμιο ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλισμένων απαιτήσεων. Τέλος, κατά τη διάταξη του άρθρου 106 ζ, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, το πτωχευτικό δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης, εφόσον έχει υπογραφεί από τον οφειλέτη και, εάν δεν έχει γίνει η συνέλευση των πιστωτών, υπογράφεται από την κατά το άρθρο 106 α πλειοψηφία του συνόλου των πιστωτών.

Περαιτέρω, οι έννομες συνέπειες της επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσεως αφορούν τον οφειλέτη που υπέβαλε το σχετικό αίτημα και συνίστανται κυρίως : (i) στην επέκταση του δεσμευτικού αποτελέσματος της επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσεως στο σύνολο των πιστωτών ακόμα και εκείνους που δεν έχουν ψηφίσει υπέρ της συγκεκριμένης συμφωνίας, (ii) στην παραγωγή του τεκμηρίου ότι το δικαστήριο, με την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσεως, απορρίπτει συγχρόνως το αίτημα τυχόν συνυποβληθείσας αιτήσεως πτωχεύσεως (99 Πτωχ Κ), (iii) στην αναστολή της ποινικής διώξεως για το αδίκημα των ακάλυπτων επιταγών και της οφειλής χρεών προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία.

γ. Στην προκειμένη περίπτωση από όσα αναφέρονται στο έγγραφο του ερωτήματος και ιδιαίτερα από όσα διαλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. 124/2013 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Βορείου Αιγαίου προκύπτει ότι το εν λόγω δικαστήριο δέχθηκε τυπικά και κατ' ουσίαν την από 17-06-2013 (με αρ. κατ. 36/18-06-2013) έφεση της Ν.Ε.Λ. Α.Ε., εξαφάνισε την εκκαλουμένη υπ' αριθμ. 8/2013 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης και εν τέλει δέχθηκε την από 18-09-2012 αίτηση της εκκαλούσας, περί υπαγωγής της στη διαδικασία εξυγίανσης, και επικύρωσε την συνυποβληθείσα με την αίτηση συμφωνία εξυγίανσης. Το δικαστήριο, για την ως άνω κρίση του, έλαβε υπόψη του ότι η Ν.Ε.Λ. Α.Ε. , που απασχολεί συνολικά (μαζί με τις θυγατρικές της εταιρείες) προσωπικό ξηράς και θάλασσας 480 ατόμων και η δραστηριότητά της ασκείται κατά κύριο λόγο στο χώρο του Βορείου Αιγαίου, με την εκτέλεση δρομολογίων μεταφοράς προσώπων και αγαθών, είτε δυνάμει συναφθεισών ήδη συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, είτε στα πλαίσια, ελεύθερης (τακτικής) δρομολόγησης, εξ αιτίας των προβλημάτων τα οποία

συνολικά εμφανίζει ο κλάδος της ακτοπλοΐας από την οικονομική κρίση της χώρας μας, χωρίς να έχει περιέλθει μέχρι σήμερα σε κατάσταση παύσης πληρωμών, ευρίσκεται προ βεβαίας, άλλως επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της, αδυνατώντας να καταβάλει τις συμφωνημένες δόσεις προς τις πιστώτριες Τράπεζες και αντιμετωπίζοντας προβλήματα προμήθειας των αναγκαίων καυσίμων και εφοδίων, ενώ έχει και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο (ποσού 8.092.773, 30 ευρώ). Περαιτέρω έλαβε υπόψη του την από 13-09-2012 συμφωνία εξυγίανσης, με το συνημμένο σε αυτήν από 12-09-2012 επιχειρηματικό σχέδιο εξυγίανσης και την από 14-09-2012 έκθεση του Εμπειρογνώμονα-Ορκωτού Ελεγκτή, Ανδρέα Τσαμάκη.

Ενόψει τούτων και κυρίως της, μετά τη σύναψη της συμφωνίας εξυγίανσης και την, αρχική, υποβολή της αίτησης, προσχώρησης σε αυτήν μεγάλου μέρους ανερχομένου σε ποσοστό 80% περίπου, των πιστωτών της αιτούσας-εκκαλούσας, δέχθηκε ότι καλύπτονται οι θετικές προϋποθέσεις επικύρωσης της συμφωνίας. Επίσης δέχθηκε ότι η αιτούσα, αν και κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης εμφάνιζε τα προαναφερόμενα οικονομικά προβλήματα, δεν βρισκόταν σε κατάσταση παύσης πληρωμών, δεδομένου ότι και τότε λειτουργούσε κανονικά, ανταποκρινόμενη, κατά το δυνατόν στις υποχρεώσεις της, είτε προς το Ελληνικό Δημόσιο, είτε προς τους εργαζομένους της. Τέλος, το δικαστήριο δέχθηκε ότι η συνέχεια της λειτουργίας της αιτούσας-εκκαλούσας εταιρείας και η οικονομική ανάκαμψή της, με την σύμπραξη των δανειστών της στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης διασφαλίζει τη διατήρηση μεγάλου αριθμού θέσεων εργασίας στην ίδια την αιτούσα, αλλά και σε συνεργαζόμενες ελληνικές επιχειρήσεις, καθώς και την προσήκουσα συλλογική ικανοποίηση των απαιτήσεων των δανειστών της, καθόσον, κατά τη συμφωνία εξυγίανσης, η αιτούσα έχει προοπτική να ικανοποιήσει αυτούς σε μεγάλο βαθμό.

Με τις ανωτέρω σκέψεις το ως άνω δικαστήριο επικύρωσε την υποβληθείσα συμφωνία εξυγίανσης, στους όρους της οποίας συμπεριλαμβάνεται και ο υπό στοιχ. 12 (βλ. 20^ο φύλλο της 124/2013 αποφάσεως του Τριμ. Εφ. Βορ. Αιγαίου), σύμφωνα με τον οποίο *«Από την επικύρωση της παρούσας και για όσο χρόνο διαρκεί, αναστέλλονται όλα τα μέτρα, εκκρεμή ή όχι..... απαγορεύσεις απόπλου των πλοίων της Ν.Ε.Λ., κυριότητάς της ή που η ίδια αμέσως ή εμμέσως εκμεταλλεύεται, είτε λόγω κατασχέσεως είτε για άλλους λόγους, η λήψη ασφαλιστικών μέτρων εναντίον της Ν.Ε.Λ. και των πλοίων της κατά τα άνω, η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει πρόβλημα ελευθεροπλοΐας των πλοίων και αδυναμία οιασδήποτε νομικής ή πραγματικής μεταβολής της κατάστασής τους και γενικά όλα τα μέτρα και προνόμια*

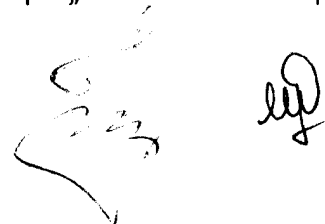
τα οποία διακόπτουν εν όλω ή εν μέρει τη λειτουργία της επιχείρησης και ιδίως των πλοίων της, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι όροι της παρούσας.....».

δ. Υπό τα ανωτέρω εκτεθέντα, η διαδικασία της εξυγίανσης αποτελεί συλλογική προπρωχευτική διαδικασία που αποσκοπεί στη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης, με τη σύναψη και επικύρωση από το αρμόδιο δικαστήριο της σχετικής συμφωνίας, έχει ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων την επέκταση του δεσμευτικού της αποτελέσματος στο σύνολο των πιστωτών, ακόμα και εκείνων που δεν έχουν ψηφίσει υπέρ της συγκεκριμένης συμφωνίας. Υπ' αυτήν την έννοια, το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης δεν συνιστά «παρεμφερή διαδικασία» προς την πτώχευση, την εκκαθάριση και την αναγκαστική διαχείριση, διότι θα αντέφασκε προς τον προεκτεθέντα σκοπό της θεσπισθείσας Προπρωχευτικής Εξυγιαντικής Διαδικασίας. Πέραν τούτου, στη συγκεκριμένη περίπτωση, με δεδομένο ότι το Ελληνικό Δημόσιο ως πιστωτής της Ν.Ε.Λ.Α.Ε. συμμετείχε στη σχετική δίκη και δεσμεύεται ως εκ τούτου από τους όρους και τις επιμέρους διατάξεις του σχεδίου εξυγίανσης και της επικυρωθείσας από 13-09-2012 Συμφωνίας της, μεταξύ των οποίων και ο προπαρατιθέμενος όρος υπό στοιχ. 12, η υιοθέτηση της άποψης, σύμφωνα με την οποία το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης συνιστά «παρεμφερή διαδικασία» προς την πτώχευση, την εκκαθάριση και την αναγκαστική διαχείριση και συνακόλουθα ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπο της πλοιοκτήτριας μια εκ των νομίμων προϋποθέσεων, για την τακτική δρομολόγηση των πλοίων της, θα αναιρούσε και το περιεχόμενο της επικυρωθείσας αμετακλήτως από το αρμόδιο δικαστήριο σχετικής συμφωνίας, με βάση διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, διότι θα προκαλούσε ουσιώδη μείωση των πιθανοτήτων υλοποίησής της, αφού δεν θα ήταν πλέον εφικτή η δρομολόγηση (τακτική, έκτακτη, με σύμβαση) κανενός πλοίου της.

IV. Μειοψήφησαν οι Νομικοί Σύμβουλοι Θεόδωρος Ψυχογιός και Ευγενία Βελώνη (ψηφοί:2), οι οποίοι διατύπωσαν την εξής γνώμη:

Προφανής σκοπός της διάταξης της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου τρίτου του ν. 2932/2001, όπως ισχύει, είναι η παροχή υπηρεσιών θαλασσιών ενδομεταφορών μεταξύ λιμένων της ηπειρωτικής χώρας και λιμένων νησιών ή μεταξύ λιμένων νησιών να γίνεται από επιχειρηματικά φερέγγυο πρόσωπο, ήτοι από πλοιοκτήτη δεδηλωμένης οικονομικής και λειτουργικής αξιοπιστίας, ώστε να μη τίθεται υπό διακινδύνευση η άρτια εκτέλεση των ακτοπλοϊκών δρομολογίων.

Ο νομοθέτης, προς υπηρετήση του ως άνω σκοπού, καταγράφει ρητά τη βούλησή του περί αποκλεισμού όσων πλοιοκτητών τελούν σε διαδικασίες πτώχευσης, εκκαθάρισης και αναγκαστικής διαχείρισης και τούτο, ευλόγως, διότι οι εν λόγω

πλοιοκτήτες ευρίσκονται, εξ ορισμού, σε αυταπόδεικτη κατάσταση οικονομικής και λειτουργικής αδυναμίας. Άρα, το κριτήριο, με το οποίο, επίσης, ενδείκνυται να γίνει η ερμηνευτική προσέγγιση του όρου «παρεμφερής διαδικασία», ώστε να εντοπιστούν και οι λοιποί αποκλειστέοι από τα δρομολόγια πλοιοκτήτες (πέραν των πτωχευσάντων κλπ.), είναι προεχόντως ουσιαστικό και όχι διαδικαστικό, δηλαδή, πρέπει να σταθμιστεί εάν ο υπαγόμενος στη διαδικασία εξυγίανσης πλοιοκτήτης παρέχει ή όχι την απαιτούμενη οικονομική και λειτουργική αξιοπιστία, ώστε να μην τίθεται υπό διακινδύνευση η (άρτια) εκτέλεση των θαλασσιών συγκοινωνιών (ΝΣΚ 576/2012).

Ωστόσο, εκ νομοθετικού ορισμού (βλ. άρθρο 99§1 του ν. 3588/2007), απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή κάποιου προσώπου στη διαδικασία εξυγίανσης είναι να *«βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεών του κατά τρόπο γενικό»*, γεγονός που έρχεται σε προφανή αντίθεση με τον προπεριγραφέντα νομοθετικό σκοπό του ν. 2932/2001. Ακολούθως, κατά το άρθρο 106^{ε'} του ν. 3588/2007, η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να περιλαμβάνει και όρους, όπως *«ε. Την εκποίηση επί μέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. στ. Την ανάθεση της διαχείρισης της επιχείρησης του οφειλέτη σε τρίτο με βάση οποιαδήποτε έννομη σχέση περιλαμβανομένης ενδεικτικά της εκμίσθωσης ή της σύμβασης διαχείρισης. ζ. Τη μεταβίβαση του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης του οφειλέτη σε τρίτο ή σε εταιρεία των πιστωτών κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 106θ»*.

Είναι αυτονόητο ότι η ενδεχόμενη υλοποίηση τέτοιων επαχθών όρων (ήδη στην υπό κρίση περίπτωση έχει τεθεί ο πρώτος εκ των ως άνω όρων), καθιστά δυσχερέστατη έως αδύνατη την εκτέλεση της υποχρέωσης που αναλαμβάνει ο πλοιοκτήτης για απρόσκοπτη διενέργεια των θαλασσιών συγκοινωνιών, ιδίως, μάλιστα, αν ληφθεί υπόψη ότι το πλοίο αποτελεί, κατά κανόνα, το μοναδικό περιουσιακό στοιχείο των ναυτιλιακών εταιρειών. Εξάλλου, η ανάθεση της διαχείρισης ή η μεταβίβαση της επιχείρησης σε τρίτο πρόσωπο που δεν ασκεί ναυτιλιακή δραστηριότητα προσκρούει στη διάταξη της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου τρίτου του ν. 2932/2001.

Ενόψει των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι *«παρεμφερής διαδικασία»* προς αυτήν της πτώχευσης, εκκαθάρισης και αναγκαστικής διαχείρισης, κατά την αναλυθείσα έννοια αυτής, συνιστά και η διαδικασία εξυγίανσης του άρθρου 106 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα, η οποία, εν προκειμένω, έχει διαταχθεί δυνάμει της υπ' αριθμ. 124/2013 απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Βορείου Αιγαίου και γεννά βάσιμες αμφιβολίες ως προς την οικονομική και επιχειρηματική φερεγγυότητα της

«Ν.Ε.Λ. Α.Ε.». Κατ' ακολουθίαν, πρέπει να γίνει δεκτό ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπο της εν λόγω πλοιοκτήτριας μία εκ των αναγκαίων αρνητικών προϋποθέσεων, που, εμμέσως πλην σαφώς, αξιώνει η διάταξη της παραγράφου 2 (περ. δ' υποπερ. ββ') του άρθρου τρίτου του ν. 2932/2001, για τη δρομολόγηση των πλοίων της, κατά τα ανωτέρω και, ως εκ τούτου συντρέχει νόμιμος λόγος αποκλεισμού της.

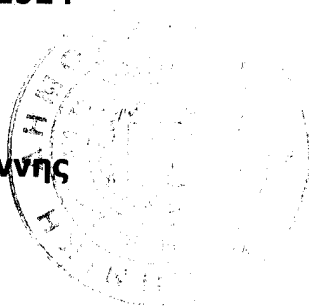
Επισημαίνεται δε ότι ο εν λόγω αποκλεισμός της πλοιοκτήτριας δεν δύναται να τεθεί εκποδών από τον σκοπό που υπηρετούν οι οικείες διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ήτοι η επιχειρηματική επιβίωση του επιχειρηματία - πλοιοκτήτη), ως υπαγορευόμενος από λόγο που αποβλέπει στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος (ΝΣΚ 63/2014), δηλαδή την άρτια και απρόσκοπτη εκτέλεση των θαλάσσιων συγκοινωνιών από οικονομικά και λειτουργικά αξιόπιστους πλοιοκτήτες.

V. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, η προσήκουσα απάντηση επί του υποβληθέντος ερωτήματος είναι, **κατά πλειοψηφία**, αρνητική, δηλαδή ότι *το άνοιγμα διαδικασίας εξυγίανσης της εταιρείας του ερωτήματος, κατά τα άρθρο 106 επ. του Νέου Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007 όπως ισχύει), δεν συνιστά «παρεμφερή διαδικασία» κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου τρίτου του ν. 2932/2001, όπως ισχύει.*

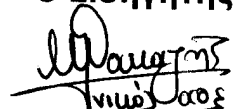
Θ Ε Ω Ρ Η Θ Η Κ Ε

Αθήνα, 30^η Οκτωβρίου 2014
Ο Πρόεδρος

Αλέξανδρος Γερ. Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Νικόλαος Μουκαζής
Πάρεδρος ΝΣΚ